

גוי אחד, בגיני (ק"ח) כך הכא שבעה יומין משום זה (הם) כאן שבעה ימים.
(זוה"ק ח"א נהשמטות דף רסא ע"ג).

1234567

חסידים וצדיקים שמחים בשמחת בית השואבה

טו. חסידי (ק"ט) וצדיקי חדאן (קכ) בהאי הלולא, בגין דרמיזא (קכא) לההוא חסידים וצדיקים שמחים בהילולא זו, משום שרומז על הטובה ההיא

אבן יקרה

נפסוק הנ"ל הם אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף ודוד.
ומ"ש חסידי י"ל דהיינו הלל הזקן ורבן שמעון בן גמליאל ורבי יהושע בן חנניה, וכמ"ש במס' סוכה דף נג ע"א.

וי"ל דמ"ש כאן חסידי וצדיקי, חסידי היינו חסידים ואנשי מעשה, וצדיקי היינו צדיקים בעלי תשובה.
(ק"ח) בגיני כך הכא שבעה יומין י"ל דהכוונה היא לומר שכמו שעל ידי השבעה צדיקים עתיד הקצ"ה להעביר את כל אומות העולם, כן עד"ז על ידי השבעים פרים שמקריבים בשבעת ימי הסוכות, כל השבעים אומות הם מתמעטים והולכים כפרי החג (עיין במס' סוכה דף נה ע"ג ונח"א מהרש"א שם).

והוא כמ"ש במשנה במס' סוכה (דף נא ע"א) חסידים ואנשי מעשה היו מרקדין בפניהם באצוקות של אור וכו'.

ואיתא שם בגמ' (בדף נג ע"א) תנו רבנן יש מהן אומרים אשרי ילדותינו שלא ביישה את זקנותינו אלו חסידים ואנשי מעשה, ויש מהן אומרים אשרי זקנותינו שכפרה את ילדותינו אלו בעלי תשובה, ע"כ.

ופירש רש"י שם וז"ל אלו חסידים, כל חסיד הוא חסיד מעיקרו.

(קכ) חדאן בהאי הלולא ר"ל שהיו שמחים והיו משוררים בזמירות ושנחים להשי"ת בשמחה גדולה.

עוד י"ל דהכוונה היא לומר שלכן עשה הקצ"ה חג הסוכות שבעה ימים, כנגד השבעה צדיקים הנאמרים בסוכה, ביום ראשון הבעל הבית אברהם וכולם קרואים אליו, ביום שני הבעל הבית יצחק וכולם קרואים אליו, וכן עד"ז הוא בכל השבעה ימים (עיין בזוה"ק פרשת אמור דף קג ע"ג ונדברי הרמ"ק ז"ל באור יקר שם בכרך יג עמוד קפא).

(ק"ט) חסידי וצדיקי חדאן בהאי הלולא ר"ל בשמחת בית השואבה.

טיבו דזמין קודשא בריך הוא למעבד כד
יעבר קודשא בריך הוא סאיכו מארעא,
דיחתון אינון מים (קכב) חיים טהורים
באינון (קכג) שיתין (שס).

שעתיד הקב"ה לעשות כשיעביר
הקב"ה הטומאה מן הארץ, שירדו
אלו המים חיים טהורים באלו
השיתין.

אוצר החכמה

**שמחת הלל הזקן שהיה שמח בשמחת בית השואבה, ומה שהיה
אומר בשעת השמחה**

טז. תא חזי הלל (קכד) הזקן כד הוה חדי
בהאי הלולא אמר אם אני כאן הכל
כאן ואם אין אני כאן מי כאן.

בוא וראה הלל הזקן כשהיה שמח
בהלולא זו אמר אם אני כאן הכל
כאן ואם אין אני כאן מי כאן.

הוה רמיז ואמר אי (קכה) שכינתא דאקרי
אני שריא כאן, הכל (קכו) כאן,

היה (הלל) רומז ואומר אם השכינה
הנקראת אני שורה כאן, הכל כאן.

אבן יקרה

בראשית נבראו, גמ' צמס' סוכה דף מט
ע"א. אח"ח 1234567

וזדו לשון הלולא, וע"ד מ"ש הערוך צערך
הלולא ו"ל פירוש חופה, והענין שהיו
משוררים צעת החופה הלולים לשבח החתנים.

(קכד) הלל הזקן כד הוה חדי
בהאי הלולא אמר אם אני
וכו' זכן עד"ז איתא צמס' סוכה (דף נג
ע"א) תניא אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה
שמח בשמחת בית השואבה אמר כן, אם אני
כאן הכל כאן, ואם איני כאן מי כאן, ע"כ.

(קכא) דרמיזא ליהווא מיבו וכו'
ר"ל שניסוך המים שנסכו נסוכות
צבית המקדש על המזבח וירדו לשיתין, זהו
רמז על המים חיים שיהיו בזמן הגאולה
שעתידין לרדת לשיתין האלו.

(קכה) אי שכינתא וכו' שריא כאן
כל זמן שאני חפץ צבית הזה ושכינתי
שרויה בו, רש"י צמס' סוכה דף נג ע"א
צד"ה אם אני.

(קכב) מים וכו' באינון שיתין
שיתין, חלל שמחת המזבח כנגד
מקום הנסכים, רש"י צמס' סוכה דף מט
ע"א צד"ה שיתין.

(קכו) הכל כאן וכו' רש"י צמס' סוכה
(דף נג ע"א צד"ה אני) פירש ו"ל

(קכג) באינון שיתין אמר רבה צר צר
חנה אמר רבי יוחנן שיתין מששת ימי

(ר"ל) מקום ההוא הנקרא כ"ל הבא להזדווג עמה.

ההוא (קכז) אתרא דאקרי כ"ל דאתי לאזדווגא בה.

ואם אין אני כאן מי כאן, (ר"ל) שהרי אינה נחשבת טובה שלימה משום שהשכינה אינה שורה בארץ הקדושה.

ואם (קכח) אין אני כאן מי כאן, דהא לא חשיבו טיבו שלימא בגין דשכינתא לא שריא בארעא קדישא.

[אוצר החכמה]

אבל כשיגמרו אלו הפרים אז נאמר ושאבתם מים בששון ממעייני הישועה, מי הם, ששה מעיינות שהם מריקים בישועה זו, ואז העולם כולו הוא בשמחה משום

אבל כד ישתלמו (קכט) אינון פרים כדין כתיב (ישעיה יג ג') ושאבתם מים בששון ממעייני הישועה, מאן אינון, שית (קל) מעייני דאינון מריקין בהאי ישועה, וכדין עלמא כוליה בחדוה בגין

אבן יקרה

כאן, רש"י צמס' סוכה דף נג ע"א בד"ה אס אני.

יהא כבודו קיים ויצאו הכל כאן עכ"ל רש"י שם.

(קכט) כד ישתלמו אינון פרים י"ל דהכוונה היא כשהשנעים אומות יכלו (כמו השנעים פרים שנחג המתמעטים והולכים), ואז הקב"ה יגאל את ישראל ויצנה בית המקדש צ"א.

ובאן צדברי הזהר מפרש (הענין עפ"י סוד) דר"ל שהיסוד הנקרא כל יצא כאן צבית המקדש להתייחד עם מלכות.

(קכז) ההוא אתרא דאקרי כ"ל וכו' ר"ל צחינת היסוד הנקרא כל.

(קל) ממעייני הישועה וכו' שית מעייני דאינון מריקין הנה חכמה וצינה הם נקראים מעייני הישועה, מטעם כי מהם נשפע הישועה והחירות, עיין בפרדס רמונים להרמ"ק ז"ל בשער כג ערך מעייני.

והטעם שנקרא כל הוא, לפי שהוא כולל כל החמשה ספירות שעליו שהם חג"ת נ"ה, עיין צע"ח (שער דרושי נקודות) שער ח' פרק ה' דף טל ט"א.

ולפי זה יוצן מ"ש כאן צדברי הזהר שית מעייני דאינון מריקין צהאי ישועה,

(קכח) ואם אין אני כאן מי כאן ואם תחטאו ואסלק שכינתא, מי יצא

שהשכינה יוצאה מבין טומאה
ההיא של שאר העמים.
דנפקא שכינתא מבין ההוא סאיבו דשאר
עמין (וזה"ק סוף ח"א נהשמטות דף רסא
ע"ב).

המים שמנסכים ישראל בחג בשמחה ובאהבת השי"ת, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה הזו ונהרות לא ישטפוה

ואם צמא השקהו מים, אלו מים
הרשומים כאן בימי החג (ר"ל)
וביום שני וביום שישי ושביעי,
והסימן (הוא פסוק) בוז יבוזו לו.
יז. ואם צמא השקהו מים (משלי כה כא),
אלין מים (קלא) דרשימין הכא
ביומי (קלב) דחג וביומא תניינא וביומא
שתיתא ושביעא, (קלג) וסימן (סיר
הסירס ח' ז') בו"ז יבוזו לו.

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה
האהבה, הם אלו המים שמנסכים
מים רבים לא יוכלו לכבות את

אוצר החכמה

אבן יקרה

י"ל דהכוונה היא על השש ספירות (שהם
דעת וחג"ת ונלח והוד) שהם מקבלים
הישועה מחכמה וזינה, והם משפיעים אותו
לששון שהוא היסוד.
(קלא) מים דרשימין וכו' וביומא
תניינא וביומא שתיתא
ושביעא וכו' עיין מ"ש לעיל בסעיף ב'
וצאנן יקרה שם בד"ה חזי מיומא.

(קלד) אלין אינון מים די מנסכי
ישראל בחדוה וכו' עיין מ"ש
הרמ"ק ז"ל נספרו אור יקר שם (נכרך יד
עמוד רמו) וז"ל הענין כי המים האלו הם
ממש להשקות האויז הנמא התאז אל
הקודש, והוא מזל האש ונמא למים.

אמנם ישראל הם נקוד האהבה ודאי,
דהיינו סוד התעוררות ישראל
העולה פנימה נקודש, והאהבה הזאת ח"ו
תחטטל משני קצות.

(קלב) ביומי דחג וביומא תניינא
וכו' תני והדר מפרש, תני ביומי
דחג, ואחר כך מפרש צאיז הימים של החג
ביום ב' וביום ו' וביום ז'.

מנסכי ישראל בחדוה (קלה) וברחימו
 דקודשא בריך הוא דכתיב (ישעיה יז ג')
 ישראל בשמחה ובהבחה הקב"ה
 שנאמר ושאתם מים בששון.
 ושאתם מים בששון.

[אורח חיים 1234567]

אבן יקרה

האחד, מזל אחזת המים האלו להשקות
 הנמא והוא מזרע מוצל
 מהקדושה.
 אל הקדש, שהם סוד הפרסמון תיקוני דאמא
 עילאה נכתר כדפירשנו סוד האפרסמון
 בפרשת תרומה סימן ז' (נכרך ט' עמוד יז).

לזזה אמר (שיר השירים ח' ז') מים רבים לא
 יוכלו לכבות את האהבה, עם היות
 שהמים האלו ירדו אחר כך להשקות הנמא
 מקום הריבוי והפירוד, עם כל זה לא יוכלו
 לכבות את האהבה, שישראל אינם מקריבים
 לחוץ דבר אלא הכל פרים ואילים וכנשים
 ומים קרצן לה, כמו שאמר (לעיל) ועם כל
 דא לא מתקרב כלל אלא לקודשא בריך הוא
 וכו'.

(קלה) בחדוה וברחימו דקודשא
 בריך הוא עיין מ"ש התוס'
 במס' סוכה (דף נ' ע"ב בד"ה חד תני) וז"ל
 בירושלמי מפרש שמעם שואבים רוח הקדש,
 שהשכינה שורה מתוך שמחה, ע"כ.

ועיין מ"ש ביסוד ושורש העבודה (נשער
 יא פרק יד) וז"ל החסידים ואנשי
 מעשה עושים לזכר שמחת בית השואבה
 להיות נעורים כמעט כל לילות של חול המועד
 בזמירות ושנאים.

ומרבבים נרות בסוכה כלילות אלו, גם
 בהרבה בתי מדרשות נהגו
 להרבות נרות בתפלת ערבית דחול המועד
 בחג הזה, זכר לשמחת בית השואבה.

ולזזה לא יוכלו לכבות את האהבה, שהם
 התעוררות ישראל מזל הקדש, ויעלה
 סוד התעוררות מזדנו, וירד מידו של
 הקב"ה למטה אליהם דרך מורד ולא מטמאין
 המקדש.

ולזזה (ישעיה יז ג') ושאתם מים בששון,
 אנו אין לנו אלא שמחת קדושה
 להקב"ה, והקב"ה יחלק אל הישר בעיניו
 בדרך הנאות שלא יחוש כלל.

השנית, (שיר השירים ח' ז') ונהרות לא
 ישטפוה, דהיינו נהרי
 דאפרסמון דכ"א, שהם סוד י"ג מדות
 עליונות השפע הידוע למעלה שאינם מפגלים

ונהרות לא ישטפוה, הם אלו הנהרות של אפרסמון טהור, שכולם דבוקים ומתקשרים באהבה זו.

ונהרות לא ישטפוה (שיר השירים טס), אלין אינון נהרי דאפרסמונא דכיא, דכלהו דבקי (קלו) ומתקשרי ברחימו דא.

אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, זה הס"מ, באהבה של ישראל, (שלא) להיות

אם (קלז) יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו (טס), דא (קלח) סמאל, באהבה דישראל, למהוי ליה חולקא

אבן יקרה

צירדת השפע, שגם צעליית ההתעוררות צמוד האהבה יהיה לו שם חלק ויהנה צעליה, 1234567 וזו פיגול ואסור.

וב"ל מי שעושה זכר למקדש אשרי חלקו, כדאיתא בגמ' (במס' ר"ה דף ל' ע"א) על פסוק (ירמיה ל' יז) ציון היא דורש אין לה, מכלל דצעי דרישה עכ"ל ספר יוש"ה שם.

ל"זה אמר (שיר השירים ט') אם יתן איש, דא סמאל.

(קלו) דב"ל דבקי ומתקשרי ברחימו דא י"ל דהכוונה היא שכל ישראל הם דבוקים ומקושרים באהבה ה', ונהרות של אפרסמון טהור אינם יכולים לשטוף את האהבה ולכבות אותה.

את כל הון ציתו (טס), כי ציתו דא לילית האוספת הון עונות ישראל, ויחשוב (הס"מ) שעל ידי אותו הון יוכל לפגום לעלות.

(קלז) אם יתן איש את כל הון ביתו וכו' דא סמאל וכו' עיין מ"ש הרמ"ק ז"ל בספרו אור יקר שם (צכרך יד עמוד רמו) ח"ל אם יתן איש וכו' ירצה הנה סמאל אוכל חלק מהפרי, דהיינו (משלי כה כא) אם רעב שונאך האכילהו לחם, ושומה מן המים האלו שעולים באהבה כדפירשנו.

ואינו, שאין לו חלק במים ההם צעליה כלל, זהו שאמר (להלן) למהוי ליה חולקא באינון מים דרשימין הכא צפרשתא, שסודם בקדושה וצחינה עליונה ההתעוררות העולה עכ"ל הרמ"ק ז"ל שם.

(קלח) דא סמאל באהבה דישראל וכו' עיין מ"ש במקדש מלך ח"ל דא ס"מ, קאי על איש דקרא.

והעניי הזה היה רוצה כמו שלצקוף יש לו חלק בשומה מהם כשהקצ"ה מחלק

ושיעור הכחוש אם יתן איש, שהוא ס"מ, את כל הון ציתו, באהבה שאוהב